

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 12

van **CHRIS JANSSENS**

datum: 1 oktober 2021

aan **BART SOMERS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

Wijkverbeteringscontracten - Projectaanvragen

In de beleidsnota Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid valt te lezen dat de minister met wijkverbeteringscontracten de maatschappelijke uitdagingen in kwetsbare wijken op een integrale wijze wil aanpakken. De Vlaamse Regering zou met lokale besturen deze wijkverbeteringscontracten afsluiten voor de kwetsbare wijken. Of een wijk kwetsbaar is wordt bepaald op basis van indicatoren zoals lage werkzaamheidsgraad, slechte woonkwaliteit, lage scholingsgraad, hoge concentratie anderstaligheid, lage inkomens, etc.

Hiervoor werd in maart 2021 een oproep gelanceerd via o.a. de website van Team Stedenbeleid. Daar werden de wijkverbeteringscontracten als volgt toegelicht: "De wijkverbeteringscontracten spitsen zich vooral toe op uitdagingen die de lokale draagkracht en hefboomen overstijgen. De focus ligt daarbij op afgebakende wijken, met hardnekkige en onderling verweven uitdagingen maar ook kansen, bijvoorbeeld op het vlak van het samenleven, de veiligheid, de gezondheid, de economie, het wonen en/of infrastructurele uitdagingen."

In de beleids- en begrotingstoelichting (BBT) Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid en Audit Lokale Besturen van 21 mei 2021 werd duidelijk dat, in het kader van het relanceplan, 4 miljoen euro voor de wijkverbeteringscontracten gereserveerd werd. Op de website van Team Stedenbeleid wordt daaraan toegevoegd dat het maximale budget voor één project 800.000 euro is.

De projectoproep liep tot 19 juli 2021.

1. Welke projectaanvragen werden allemaal ingediend en wat was de exacte inhoud ervan?
2. Welke projectaanvragen werden aanvaard? Wat is het budget voor elk project afzonderlijk?
3. Welke projectaanvragen werden geweigerd? Wat was daar de precieze reden voor?

BART SOMERS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

ANTWOORD

op vraag nr. 12 van 1 oktober 2021

van **CHRIS JANSSENS**

1. Er werden 20 aanvragen ingediend. Hieronder volgt een kernachtige samenvatting:

1. ANTWERPEN – Veilig en leefbaar Deurne-Noord

Met een mix van stimulerende, ondersteunende, repressieve en opbouwende maatregelen wil de stad Antwerpen een nieuw antwoord bieden op de complexe vraagstukken in deze wijk. Deze mix beoogt een breed herstel van de wijk met aandacht voor alle bewoners en met een bijzondere focus op jongeren. Er is een centrale rol weggelegd voor de stadsmarinier. Alle acties die de stadsmarinier initieert, vertrekken vanuit het doel om de veiligheid en leefbaarheid in Deurne-Noord te verhogen.

2. BERINGEN – Tuinwijk Beringen Mijn: een participatief en co-creatietraject op maat dat leidt tot eenheid en verduurzaming tussen bewoners en omgeving

Gezien de sterke verwevenheid van problematieken vraagt de Tuinwijk Beringen Mijn om een gecoördineerde aanpak. De stad gaat voor een participatief en co-creatief traject dat de bewoners moet versterken. Het doel is ook meer ruimtelijke eenheid, via een integrale aanpak met een duidelijke regierol, maximale participatie en tal van professionele partners. Voornaamste aandachtspunten omvatten wonen, ouderenbeleid, erfgoed, werkzaamheidsgraad, mobiliteit, woningrenovatie en -kwaliteit.

3. BOOM – Over de brug (KaDRie)

Het voorstel omvat de inzet van onder meer een wijkbrugfiguur, een laagdrempelig dienstverleningsaanbod, de inzet van een wijkmarinier en het stimuleren van wijkwerking en participatief werken. Met al deze elementen wil men de uitdagingen op het vlak van tewerkstelling, huisvesting, kansarmoede en overlast in deze wijk aanpakken.

4. BRUGGE (ZEEBRUGGE) – Van analyses naar realisaties

Aan de hand van een participatief proces wil de stad vraagstukken op het vlak van onder meer de opvang van kinderen, samenlevingsvraagstukken en mobiliteit initiëren. De klemtoon ligt hierbij op betere dienstverlening, veilige wijkmobiliteit, aantrekkelijke wijkinfrastructuur, een sterker sociaal weefsel en klimaatadaptatie.

5. DENDERLEEUEW – Leeuwbrug renoveert

De wijk Leeuwbrug kent onder meer een probleem op het vlak van woonkwaliteit. Dit voorstel zet daarom in op een vernieuwd energiepremiereglement en wil de kwetsbare bewoners van Leeuwbrug begeleiden bij de betaalbare en efficiënte renovatie van hun woningen om de kwaliteit van de woningen in de wijk op relatief korte tijd naar een hoger en duurzamer niveau te tillen en ook de samenhangigheid tussen de mensen in de wijk te versterken.

6. DENDERMONDE – Bijloke

Jongeren zijn de primaire doelgroep in dit voorstel. De doelstellingen situeren zich vooral op vlak van gemeenschapsofbouw, een betere beeldvorming van de buurt, het empoweren van jongeren op een participatieve manier. De acties omvatten onder meer de opmaak van een actieplan, de aanstelling van een brugfiguur, de verbetering van

indoor en outdoor ontmoetingsplekken, en de versterking van het digitaal buurtnetwerk. Men ziet vooral mogelijkheden in de verbindende kracht van buurtsport.

7. GERAARDSBERGEN – Buizemontbuurt

Het voorstel onderscheidt verschillende verweven problematieken op het vlak van huisvesting, infrastructuur, mobiliteit en samenleven, en definieert verschillende initiatieven als oplossing, zoals bijvoorbeeld: het burgerbudget, lokale premies voor het verhogen van basiscomfort in een woning, premies voor gevelverfraaiing, de organisatie van woonateliers, het inzetten van een buurtregisseur, infrastructuuringrepen, het inrichten van een speelbos, de tijdelijke invulling van leegstaande panden,....

8. GENK - Instroom van vooral Turks-Bulgaarse arbeidsmigranten noopt Genk tot nieuwe en versterkte aanpak in Waterschei

Dit project mikt op de uitbouw van een gecoördineerde samenwerking op het vlak van de domeinen veiligheid, wonen, welzijn, tewerkstelling, armoede en sociale cohesie. Acties hebben betrekking op de opmaak van een gebiedsscan, de aanpak van huisjesmelkerij, wooncontroles, vernieuwende methodieken rond sociale cohesie, en onderwijsondersteuning.

9. GENT - WEB – op de grens Rabot-Blaisantvest –Sluizeken-Tolhuis-Ham

De combinatie van veel kansarme kwetsbare bewoners, met grote onderlinge diversiteit, in een heel dense omgeving met groot gebrek aan publieke ruimte leidt tot problemen op het vlak overlast, veiligheid en polarisatie tussen groepen. Er is weinig sociale cohesie en buurtbinding. Binnen dit project wil de stad focussen op een geheel van rust- en activeringspunten voor jongeren en ouderen, vanuit sterk outreachende en activerende benadering.

10. HASSELT - Oude Statie-Runkst: verbinding met en rond dak- & thuislozenwerking

De geografische focus van de project ligt op de wijk 'Oude Statie' waar de toekomstige dak- en thuislozenwerking van stad/OCMW Hasselt in de nabije toekomst zal gehuisvest worden. Het ingediende voorstel zet in op het verbeteren van de levenskwaliteit van de dak- en thuisloze inwoners van de stad en de wijk, in combinatie met de handhaving van een sociale en veilige buurt. De problematiek van dak- en thuisloosheid is meervoudig, vandaar dat de stad een geïntegreerde aanpak vooropstelt met aandacht voor, naast huisvestingselementen, ook opleiding, welzijn en activering.

11. HOEILAART – Buurtwerk Sloesveld

Het voorstel wil het gemeenschapsgevoel in deze buurt verhogen met twee acties: 1) een project rond een bestaande verwaarloosde poel, een stukje openbaar domein dat men wil omvormen tot een ontmoetingsplek, en 2) het lanceren van een project deelwag, waarmee men de koppeling maakt tussen deelmobiliteit en digitale vaardigheden bij een kwetsbaar publiek.

12. IZEGEM - Ademruimte in de binnenstad: Wijk Centrum Izegem

Izegem wil een vernieuwend sociaal inclusief totaalconcept vorm geven, om zo één van de oudste wijken in Izegem op te waarderen en de kansen in deze wijk voor alle burgers te verhogen. De focus ligt op wonen, ontmoeten en ontzorgen via onder meer de aanstelling van een wijkwelzijnswerker (die actief de noden in de buurt detecteert en de nodige connecties legt) en het inzetten van een wooncoach. In de openbare ruimte onderneemt de stad concrete acties om ontmoeting mogelijk te maken, via bijvoorbeeld een sociale kruidenier, het inrichten van polyvalente ruimtes, meer groene ruimte, enz.

13. KORTRIJK – Wijkprogramma Sint-Rochus

Het voorstel wil inzetten op nieuwe dienstverlening, participatie, mobiliteit, publieke ruimte, sociale cohesie, woon- en leefkwaliteit, via onder meer vernieuwende projecten op vlak van kinderopvang, de huisvesting van daklozen, de inzet van studenten rond wijkgerichte dienstverlening, de (tijdelijke) invulling van gekraakte sociale woningen,

de mogelijkheden van nieuwe functies op pleintjes in een regelluw kader, het gebruik van wijkcheques, en de samenwerking tussen buurtbewoners/horeca/stad.

14. MAASMECHELEN – Pauwengraaf

De wijk Pauwengraaf laat zich kenmerken als een verouderd winkel- en horecagebied, met uitdagingen op het vlak van onder meer leegstand, woonkwaliteit, sociale uitsluiting, ... Men zet in op een structurele en aanklampende aanwezigheid in de wijk en dit ten aanzien van inwoners, handelaars, pandeigenaars en verenigingen, met het oog op het tot stand brengen van een nieuwe dynamiek in de wijk. De nadruk ligt op het verbeteren van de woonkwaliteit, verweven functies, het creëren van ontmoetingskansen en het herbronnen van het handelsgebied.

15. MECHELEN – Arsenaal speelt thuishatch

Het voorstel mikt op de invoering van een wijkbudget ter beschikking van de bewoners voor kleinschalige maar zichtbare ingrepen, maatregelen ter verhoging van de kwaliteit van de woningen (eveneens op vlak van energie) en de begeleiding van laaggeschoolde kwetsbare jongeren naar een job. De stad hanteert hierbij het Collective Impact Model: een innovatieve data-gedreven aanpak die vertrekt vanuit een gezamenlijke probleemdefinitie (bottom-up), waarna een collectief plan van aanpak wordt opgesteld.

16. OOSTENDE - Zorgzame Buurtrenovatie Westerkwartier

Het voorstel schuift een programmawerking naar voren die inzet op gemeenschapsvorming en sociale cohesie in de wijk, vernieuwende woonconcepten, meer veilige en zachte mobiliteit, gerichte dienstverlening, ontharding en experimenteerruimte op het vlak van laagdrempelige energie-ingrepen, coproductie met bewoners, vrijwilligerswerk en governance (met de stadsmarinier als regisseur).

17. ROESELARE – KROTTEGEM SPIJKT

Het project vertrekt vanuit wat uit de wijken zelf naar boven komt en heeft een expliciete experimentopbouw die *out of the box* poogt te denken, zowel in het projectdesign als in de uiteindelijke uitvoering. De stad wil met dit project inzetten op drie ambities: een (groen) netwerk van kleinschalige ontmoetingsplaatsen, een centrale ontmoetingshub en een nieuw overleg en samenwerkingsmodel tussen de wijkbewoners, de verenigingen en de stad. Acties omvatten onder meer de aanstelling van een wijkverbinder, het opstarten van een experimenteel overlegplatform, de uitrol van een burgerbegroting en de inrichting van een trefpunt.

18. SINT-NIKLAAS – Kroonmolenwijk

Dit voorstel mikt op een doordachte transversale werking op wijkniveau. Om de problematieken/uitdagingen/kansen aan te pakken wil de stad daarbij vetrekken vanuit drie pijlers: wat er leeft in de wijk, het wijknetwerk en het verbeteren van leefbaarheid. Dit vertaalt zich concreet in bijvoorbeeld de aanstelling van een wijkregisseur, de implementatie van het "Nieuwe autoriteit"-model ter versterking van het wijknetwerk, de inzet van het buurtplatform Hoplr en wijkbudgetten.

19. TURNHOUT - Versterken van buurten Den Brand, Omgeving Otterstraat en Stationsomgeving Oost

Deze buurten worden geconfronteerd met een concentratie van armoede, weinig publieke ontmoetingsruimte, veel nieuwkomers met ondersteuningsnood, een slecht woningpatrimonium en verloederde handelspanden. Acties in het ingediende voorstel omvatten onder meer het *outreaching* werken naar mensen in precare leefomstandigheden, het ontwikkelen van een netwerk van ontmoetingsplekken, het ondersteunen van bewonersinitiatieven en nieuwe vormen van buurtgericht werken en een integrale aanpak van samenlevingsproblemen via onder meer de inzet van een veldwerker en het uitwerken van een strategie voor de aanpak van grijze woonvormen.

20. VILVOORDE – Centrum

De wijk Centrum kent veel uitdagingen. De stad concentreert zich hier op het aanboren van het aanwezige talent, via een versterking van de starterswerking, alsook op het levendig en dynamisch houden van het kernwinkelgebied. Men wil de negatieve spiraal van verloedering van panden in de wijk Centrum doorbreken via het proactief benaderen en begeleiden van eigenaars. De rode draad doorheen deze acties is dat drempels worden verlaagd, begeleiding wordt voorzien, maar uiteindelijk zijn het starters, eigenaars en geëngageerde vrijwilligers die zelf tot actie moeten overgaan.

2. De beoordeling/jurering en het formele besluitvormingsproces tot de selectie van een aantal projecten is nog lopende. De verwachting is dat dit medio december 2021 zal worden afgerond.
3. Zie het antwoord op vraag 2.